

INFORMACIJA

o realizaciji MONDEM programa, sa Predlogom sporazuma o zajedničkom finansiranju između Ministarstva odbrane i programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)

Nakon obnove nezavisnosti Crne Gore, u vojnim skladištima nalazile su se, u odnosu na našu teritoriju, znatne količine ubojnih sredstava velike razorne moći, što je predstavljalo ogromnu prijetnju po živote i zdravlje ljudi i životnu sredinu. Količine UbS višestruko su ugrožavale pirotehničku bezbjednost većine skladišta, kako unutrašnju u odnosu na magacine sa ubojnim sredstvima tako i spoljašnju u odnosu na okolna naselja, javne ustanove, saobraćajnice i dr.

Imajući u vidu tragedije koje su se desile u više zemalja u okruženju, izazvane eksplozijama u vojnim skladištima, Ministarstvo odbrane je procijenilo da rješavanje viška naoružanja i UbS u kombinaciji sa uspostavljanjem sigurnog skladištenja, predstavlja jedan od prioriteta u radu u narednom periodu. Svjesni činjenice da ovaj problem Crna Gora ne može sama riješiti, a poučeni iskustvima drugih zemalja u rješavanju viškova naoružanja i UbS, Ministarstvo odbrane je izradilo Projekat demilitarizacije i predstavilo ga međunarodnim institucijama koje se bave demilitarizacijom.

Vlada Crne Gore je 07. novembra 2006. godine podnijela listu potreba za reformu odbrane Inicijativi za podršku zemalja Jugoistočne Evrope (South Eastern Europe Clearinghouse – SEEC Initiative). Odgovarajući na zahtjev, rezidencijalni predstavnik UNDP je prihvatio da se obezbijedi pomoć UNDP-a u demilitarizaciji u formi Tehničke procjene municije, na sastanku održanom u Podgorici 27. novembra 2006. godine.

Tokom januara i februara 2007. godine izvršena je Tehnička procjena stanja ubojnih sredstava u Crnoj Gori od strane stručnih lica UNDP i Vojske Crne Gore. Na osnovu navedene Tehničke procjene i podnijetog zahtjeva Vlade Crne Gore za procjenu kapaciteta i uslova za demilitarizaciju i sigurno skladištenje SALW u Crnoj Gori nastao je Program razvoja kapaciteta za demilitarizaciju i sigurno skladištenje SALV (konvencionalna municija) u Crnoj Gori **MONDEM program**.

Na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore, broj 03-2644 od 17. aprila 2007. godine, Ministarstvo odbrane je sa Organizacijom za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS) i UNDP potpisalo **Program razvoja kapaciteta za demilitarizaciju i sigurno skladištenje lakog naoružanja i konvencijalne municije (SALW) za Crnu Goru (MONDEM program)**.

Komponente MONDEM programa su rješavanje sledećih viškova:

- hemijskih opasnih materija,
- viškova naoružanja,
- viškova UbS,
- rekonstrukcija skladišta UbS.

a) Uništenje toksičnih hemijski opasnih materija

U okviru MONDEM programa uništene su sledeće količine hemijskih toksičnih sredstava:

- Raketno gorivo TG-02 ----- 42.670 kg,
- Oksidator AK-20K ----- 48.080 kg,

- Prašak „ESPESADOR“ za NAPALM ----- 25.835 kg.

Sve navedene hemijski opasne materije predate su firmi „SAKAB“ iz Švedske, izvezene su i uništene na poligonima u Švedskoj.

Ova komponenta programa je u potpunosti realizovana 2007. godine.

b) Recikliranje i demilitarizacija teškog naoružanja

Ova komponenta programa se sastoji od mobilizacije resursa za demilitarizaciju i recikliranje teškog naoružanja unutar Crne Gore. Finansijska sredstva u iznosu od 594.000 USD i 342.899,47 €, ostvarena prodajom starog željeza dobijenog rezanjem teškog naoružanja uplaćena je na žiro račun MONDEM programa i predstavljaju Vladin doprinos realizaciji programa.

Ova komponenta MONDEM programa je u potpunosti je završena.

c) Uništavanje viškova ubojnih sredstava

Kroz MONDEM programa planirano je za uništenje 1.805,62 tone viškova ubojnih sredstava. Do sada je uništeno 1.715,22 tone ili 94,99% od planirane količine, za šta je utrošeno 2.524.478,25 €, od čega su OSCE/UNDP uplatili 2.106.014,42 €, dok je 418.463,83 € bio doprinos MO kroz vrijednost sekundarnih sirovina, koje su se dobile pri delaboraciji (rastavljanju) sredstava. Ostalo je da se uništi 90,41 tona, za šta je potrebno još 243.722,94 €.

d) Upravljanje zalihama (razvoj infrastrukture prostora za skladištenje municije i razvoj kapaciteta sistema upravljanja SALV municijom)

Ova komponenta programa je koncipirana da riješi probleme bezbjednog skladištenja i upravljanja zalihama UbS. Predviđeno je da se ostvare sledeći rezultati:

- Poboljšanje skladišne infrastrukture.
- Instalacija odgovarajućih sistema bezbjednosti skladišta.
- Instalacija protivpožarnih alarma i opreme.
- Poboljšanje računovodstvenog sistema za municiju.
- Evaluacija struktura za upravljanje municijom i razvoj individualnih kapaciteta.
- Poboljšanje sistema upravljanja municijom, uključujućiu interni nadzor municije (uključujući i razvoj kapaciteta za testiranje eksplozivnog punjenja).

U okviru ove komponente, u okviru MONDEM programa do sada je završeno sledeće:

a) rekonstrukcija skladišta Taraš, koja je završena u maju 2011. godine. Izvršeni su sledeći radovi:

- Nova zgrada za komandu skladišta
- Sistem obezbeđenja sa video nadzorom svih objekata
- Sistem perimetrijekse zaštite
- Poboljšanje infrastrukture za prilaz skladištu,
- Unutrašnji putevi dužine 1400 metara sa parking prostorom za kamione,
- Nova ograda oko skladišta,
- Osvetljenje cijelog skladišta
- Sistem zaštite od požara,
- Trafostanica sa sigurnim napajanjem električnom energijom

Rekonstrukcija skladišta koštala je 1,23 miliona €.

b) Urađen je glavni projekat rekonstrukcije skladišta Brezovik, gdje su planirani sledeći radovi, ukupne vrijednosti 2,5 miliona €:

- rekonstrukcija objekata za smještaj ubojnih sredstava,
- poboljšanje obezbjeđenja (video-nadzor i perimetrija),
- izrada nove ograde oko skladišta,
- rekonstrukcija prilaznih puteva,
- poboljšanje sistema ventilacije,
- zaštita od požara, hidrantska mreža sa rezervarom za protivpožarnu vodu,
- izgradnja nove rasvjete,
- izgradnja saobraćajnica i dr.

Vlada SR Njemačke, je van MONDEM programa, finansirala 200.000 € za rekonstrukciju dva magacina u skladištu Brezovik, kapaciteta po 400 tona UbS. Rekonstrukcija ovih objekata završena je u martu 2013. godine.

UNDP i OSCE su kroz MONDEM program finansirali rekonstrukciju 3 objekta, takođe kapaciteta po 400 tona. Rekonstrukcija je završena u novembru 2014. godine, a utrošeno je 285.000 €.

Vlada SR Njemačke je u 2015. godini finansirala rekonstrukciju 4 objekta. Rekonstrukcija je završena u maju 2015. godine i koštala je 292.000 €.

Za završetak rekonstrukcije skladišta Brezovik potrebno je još 1.723.000 €.

Kako se MONDEM program završava 31.12.2018. godine, predstavnici Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju u Crnoj Gori su predložili da OEBS obezbijedi sredstva za završetak uništavanja viškova ubojnih sredstava (243.722,94 €), a da OEBS u saradnji sa Ministarstvom odbrane Crne Gore, obezbijedi novčana sredstva za izgradnju nove ograde oko skladišta Brezovik (300.000 EUR). U tom smislu predložila je da Ministarstvo odbrane obezbijedi 100.000 EUR, a da će ostatak novca (200.000 EUR) obezbijediti OEBS.

Ministarstvo finansija je dopisom broj 03-22473/1 od 18.12. 2017.godine, dalo saglasnost na Informaciju o realizaciji MONDEM programa.

Na osnovu svega navedenog, a imajući u vidu značaj uspješnog završetka ovog programa, prije svega sa bezbjednosnog aspekta, predlažemo da se 100.000 €, iz budžetskih sredstava Ministarstva odbrane za 2017. godinu, preusmjeri u fond MONDEM programa, kako bi se navedene aktivnosti završile do kraja 2018. godine.

Imajući u vidu gore navedeno, Ministarstvo odbrane predlaže Vladi Crne Gore da donese sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Vlada je usvojila Informaciju o realizaciji MONDEM programa.
2. Vlada je prihvatila Sporazum o zajedničkom finansiranju između Ministarstva odbrane i Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP).

3. Vlada je saglasna da se 100.000 €, iz budžetskih sredstava Ministarstva odbrane za 2017.godinu, preusmjeri i uplati u fond MONDEM programa u cilju njegovog uspješnog završetka.
4. Ovlašćuje se mr Predrag Bošković, ministar odbrane da potpiše Sporazum o zajedničkom finansiranju između Ministarstva odbrane i programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP).

SPORAZUM O ZAJEDNIČKOM FINANSIRANJU
IZMEĐU PROGRAMA UJEDINJENIH NACIJA ZA RAZVOJ
I VLADE CRNE GORE

S OBZIROM DA su se Program Ujedinjenih nacija za razvoj ("UNDP") i Ministarstvo odbrane Crne Gore sporazumjeli da će sarađivati na sprovođenju projekta u Crnoj Gori, opisanom u Projektnom dokumentu Program razvoja kapaciteta demilitarizacije i sigurnog skladištenja SALW u Crnoj Gori – MONDEM program, i podnešenom Ministarstvu, informacije radi.

S OBZIROM DA je Ministarstvo obavijestilo UNDP o spremnosti da UNDP-u prenese finansijska sredstva ("Finansijski doprinos") u svrhe zajedničkog finansiranja kako bi se uvećala ukupna raspoloživa sredstva za Projekat;

S OBZIROM DA će UNDP imenovati Partnera zaduženog za sprovođenje svakog Projekta koji se finansira iz Finansijskog doprinosa (u daljem tekstu: "Partner zadužen za sprovođenje"),

STOGA su se UNDP i Ministarstvo dogovorili kao što slijedi:

Član 1

1. Ministarstvo se obavezuje da će staviti na raspolaganje UNDP-u Finansijski doprinos u iznosu od 100,000 Euro na način opisan u stavu 2 ovog člana.

Ministarstvo će u skladu sa šemom uplata naznačene ispod uplatiti svoj finansijski doprinos na bančin račun broj: 510000000102164417 u Crnogorskoj Komercijalnoj Banci (CKB) – u korist UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME (UNDP).

2.

	<u>Datum dospijeca uplate</u>	<u>Iznos (u navedenoj valuti)</u>
(a)	29. decembar 2017	100,000 Euro

3. Ministarstvo se obavezuje da će obavijestiti UNDP o uplati Finansijskog doprinosa i to tako što će na email adresu contributions@undp.org poslati sve informacije o predmetnoj doznaci, uključujući sljedeće: referentni broj 00106853, naziv Ministarstvo, naziv nacionalne kancelarije UNDP-a, projekat broj 00057435 MONDEM program. Ove informacije treba unijeti i u napomene uz bankarsku doznaku prilikom transakcije upućivanja doznake na UNDP.

4. Vrijednost uplate će se utvrditi primjenom važećeg operativnog kursa Ujedinjenih nacija na dan uplate. U slučaju da dođe do promjene operativnog kursa Ujedinjenih nacija prije nego UNDP u potpunosti iskoristi datu uplatu, vrijednost preostalog iznosa sredstava će se, u skladu sa tim, prilagoditi novom kursu. UNDP će obavijestiti Ministarstvo ukoliko se očekuju ili ostvare nepredviđena povećanja troškova ili preuzetih obaveza (bilo zbog faktora inflacije, promjene deviznih kurseva ili nepredviđenih okolnosti). UNDP i Ministarstvo će razmotriti situaciju, nakon čega će Ministarstvo procijeniti da li mogu biti obezbijedena dodatna finansijska sredstva. U slučaju da Ministarstvo ne obezbijedi dodatna sredstva, finansijska pomoć koju UNDP predviđa za projekat može se umanjiti, privremeno ili trajno obustaviti (obzirom da UNDP ne može obezbijediti finansiranje unaprijed).
5. Prethodno navedeni plan uplata uzima u obzir zahtjev da će doprinosi biti uplaćivani prije sprovođenja planiranih aktivnosti. Plan se može izmijeniti kako bi se uskladio sa tempom napredovanja u izvršavanju Projekta.
6. Svi finansijski izvještaji i bilansi izražavaju se u američkim dolarima.
7. UNDP može prihvatiti Finansijske doprinose u nekoj drugoj valuti umjesto u američkim dolarima, ukoliko je ta druga valuta konvertibilna ili ukoliko je UNDP može odmah koristiti, a shodno uslovima iz stava 6 ovog člana. Svaka promjena valute podrazumijeva prethodnu saglasnost UNDP.
8. Svaki prihod po osnovu kamata koji se pripisuje na Finansijski doprinos ide u korist Računa UNDP-a i koristi se u skladu sa postojećim pravilima UNDP-a.

Član 2

1. Shodno odlukama i uputstvima Izvršnog odbora UNDP-a koji se ogledaju u njegovoj Politici o povraćaju troškova iz drugih sredstava, na Finansijski doprinos primjenjuje se povraćaj indirektnih troškova kojima će biti izloženi sjedište UNDP-a i strukture nacionalne kancelarije tokom pružanja usluga Opšte podrške za menadžment (GMS). Kako bi se pokrili troškovi GMS-a, na Finansijski doprinos se zaračunava naknada u iznosu od 3%. Uz to, pod uslovom da su nedvosmisleno povezani sa konkretnim projektom (projektima), svi direktni troškovi sprovođenja, uključujući i troškove Partnera zaduženog za sprovođenje, navode se u budžetu projekta pod odgovarajućom stavkom u budžetu i shodno tome se pokrivaju iz projekta.
2. Ukupni iznos sredstava opredijeljenih za ovaj projekat, zajedno sa procijenjenim iznosom naknade za povezane usluge podrške, ne smije premašiti iznos ukupnih sredstava koja se shodno ovom Sporazumu stavljaju na raspolaganje za ovaj projekat kao i sredstava koja mogu biti opredijeljena za ovaj projekat na ime troškova projekta i troškova podrške iz drugih izvora finansiranja.

Član 3

1. UNDP će koristiti Finansijski doprinos u skladu sa svojim pravilima i procedurama i u skladu sa svojim uobičajenim procedurama za sprovođenje projekata.
2. Upravljanje projektom i troškovima odvijaće se u skladu sa propisima, pravilima, politikom i procedurama UNDP-a i, po potrebi, propisima, pravilima, politikom i procedurama Partnera zaduženog za sprovođenje.

Član 4

1. Izvršavanje obaveza UNDP-a i Partnera zaduženog za sprovođenje shodno ovom Sporazumu i odgovarajućoj projektnoj dokumentaciji zavisi od toga da li će UNDP primiti Finansijski doprinos u skladu sa Planom uplata navedenim u Članu 1, stav 2, ovog sporazuma. UNDP ne može početi sa sprovođenjem aktivnosti prije nego što dobije Finansijski doprinos ili prvu tranšu Finansijskog doprinosa (zavisno od konkretnog slučaja).
2. Ukoliko se očekuje ili ukoliko dođe do nepredviđenog porasta troškova ili obaveza (usljed inflatornih kretanja, promjene kursa ili drugih nepredviđenih troškova), UNDP je dužan da Ministarstvu pravovremeno dostavi dodatnu procjenu o tome kolika će dodatna finansijska sredstva biti neophodna. Ministarstvo se obavezuje da će učiniti sve moguće napore da UNDP-u stavi na raspolaganje dodatna neophodna sredstva.
3. Ukoliko Finansijski doprinos iz Člana 1, stav 2, ne bude primljen shodno planu uplata, ili ukoliko neophodna dodatna finansijska sredstva iz stava 2 ovog člana ne budu obezbijedena od strane Ministarstva ili iz drugih izvora, finansijska pomoć koju UNDP predviđa za Projekat shodno ovom Sporazumu može se umanjiti ili privremeno ili trajno obustaviti.

Član 5

Vlasništvo nad opremom, robom i drugom imovinom finansiranom iz Finansijskog doprinosa pripada UNDP-u. Sva pitanja vezana za prenos vlasništva od strane UNDP-a regulišu se u skladu sa odgovarajućim politikama i procedurama UNDP-a.

Član 6

Finansijski doprinos podliježe isključivo internim i eksternim revizorskim procedurama koje predviđaju finansijski propisi, pravila, politike i procedure UNDP-a.

Član 7

UNDP se obavezuje da će Ministarstvu na njegov zahtjev dostaviti finansijske i druge izvještaje sačinjene u skladu sa procedurama UNDP-a koje regulišu izvještavanje.

Član 8

1. UNDP se obavezuje da će obavijestiti Ministarstvo o konačnom izvršenju svih aktivnosti u vezi sa Projektom u skladu sa projektnim dokumentom.
2. Bez obzira na izvršenje svih aktivnosti u vezi sa Projektom, UNDP zadržava neiskorišćena sredstva iz Finansijskog doprinosa sve dok sve obaveze nastale po osnovu sprovođenja aktivnosti finansiranih Finansijskim doprinosom ne budu izmirene i dok ne budu propisno privedene kraju.
3. Ukoliko se ispostavi da su neiskorišćena sredstva nedovoljna za izmirenje pomenutih obaveza, UNDP se obavezuje da će o tome obavijestiti Ministarstvo i konsultovati se sa njom o tome kako se predmetne obaveze mogu izmiriti.
4. U slučaju da se Projekat završi u skladu sa projektnim dokumentom, sva sredstva u iznosu manjem od 5.000 USD (pet hiljada američkih dolara) koja ostanu nepotrošena nakon što su izmirene sve obaveze, UNDP će automatski preusmjeriti. Sva sredstva veća od 5.000 USD (pet hiljada američkih dolara) koja ostanu nepotrošena nakon što se izmire sve obaveze UNDP će preusmjeriti nakon konsultacija sa Ministarstvom.

Član 9

1. Nakon obavljenih konsultacija između dvije strane ovog Sporazuma, a pod uslovom da je iznos sredstava Finansijskog doprinosa koja su već primljena, zajedno sa drugim raspoloživim sredstvima u svrhe Projekta, dovoljan za ispunjavanje svih obaveza po osnovu sprovođenja Projekta, UNDP ili Ministarstvo mogu raskinuti ovaj Sporazum. Sporazum prestaje da važi trideset dana od dana kada jedna od Strana u pisanoj formi obavijesti drugu Stranu o svojoj odluci da raskine Sporazum.
2. U slučaju da neiskorišćene uplate Finansijskog doprinosa, zajedno sa ostalim raspoloživim sredstvima u svrhe Projekta, nijesu dovoljne za izmirivanje predmetnih obaveza, UNDP se obavezuje da će o tome obavijestiti Ministarstvo i konsultovati se sa njom o tome kako se predmetne obaveze mogu izmiriti.
3. Bez obzira na raskid ovog Sporazuma, UNDP zadržava neiskorišćena sredstva sve dok sve obaveze nastale po osnovu sprovođenja aktivnosti finansiranih Finansijskim doprinosom ne budu izmirene i dok ne budu propisno privedene kraju.
4. U slučajevima raskida ovog Sporazuma prije završetka Projekta, sva sredstva u iznosu manjem od 5.000 USD (pet hiljada američkih dolara) koja ostanu nepotrošena nakon što su

izmirene sve obaveze UNDP će automatski preusmjeriti. Sva sredstva veća od 5.000 USD (pet hiljada američkih dolara) koja ostanu nepotrošena nakon što se izmire sve obaveze, UNDP će preusmjeriti nakon konsultacija sa Ministarstvom.

Član 10

Svako obavještenje ili prepiska između UNDP-a i Ministarstva treba da se adresira, kao što slijedi:

1. Ministarstvo: Mr. Predrag Bošković, ministar odbrane

Adresa: Ministarstvo odbrane Crne Gore,
Jovana Tomaševića br. 29, 81000 Podgorica

(b) UNDP se obavezuje da će po prijemu sredstava Ministarstvu poslati potvrdu elektronski na email adresu datu u nastavku, čime se potvrđuje da je UNDP primio doznačena sredstva.

email adresa za Ministarstvo: kabinet@mod.gov.me

Za: Mr. Predrag Bošković, ministar odbrane,
Ministarstvo odbrane

- (c) UNDP: Fiona McCluney, stalni predstavnik UNDPa

Adresa: Program Ujedinjenih nacija za razvoj
United Nations Development Programme
Eko zgrada Ujedinjenih nacija, Stanka Dragojevića bb,
81000 Podgorica

Član 11

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja ugovornih Strana, na datum kada ga potpiše i druga strana.

POTVRĐUJUĆI NAVEDENO, mi, dolje potpisani, propisno ovlašćeni, potpisujemo ovaj Sporazum sačinjen u po dva primjerka na crnogorskom i engleskom jeziku.

U ime Ministarstva:

U ime Programa Ujedinjenih nacija za
razvoj:

Mr. Predrag Bošković

Fiona McCuney

ministar odbrane
decembar 2017.

stalni predstavnik UNDP-a
decembar 2017.

**COST-SHARING AGREEMENT BETWEEN THE UNITED NATIONS
DEVELOPMENT PROGRAMME AND THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO**

WHEREAS the United Nations Development Programme (hereinafter referred to as "UNDP") and the Ministry of Defense of Montenegro (hereinafter referred to as the "Ministry") have agreed to co-operate in the implementation of Capacity Development Programme for SALW Demilitarization and Safe Storage in Montenegro - MONDEM programme (hereinafter referred to as "Project"), as described in the Project document, in Montenegro, and submitted to the Ministry for information.

WHEREAS the Ministry has informed UNDP of its willingness to contribute funds (hereinafter referred to as "the contribution") to the UNDP on a cost-sharing basis to increase the resources available for the Project;

UNDP shall designate an Implementing Partner for the implementation of each Project financed from the contribution (hereinafter referred to as "Implementing Partner"),

NOW THEREFORE, UNDP and the Ministry hereby agree as follows:

Article I

1. The Ministry shall, in the manner referred to in paragraph 2 of this Article, place at the disposal of UNDP the contribution of 100,000 Euro.
2. The Ministry shall, in accordance with the schedule of payments set out below, deposit the contribution in Bank account number: 510000000102164417 in Crnogorska Komercijalna Banka (CKB) - beneficiary UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME (UNDP).

Date payment due

Amount (stated currency)

(a)

29th December 2017.

100,000 Euro

3. The Ministry will inform UNDP when the Contribution is paid via an e-mail with remittance information to contributions@undp.org, providing the following information: reference 00106853, Ministry's name, UNDP country office, Project no. 00057435 MONDEM Programme. This information should also be included in the bank remittance advice when funds are remitted to UNDP.

4. The value of the payment shall be determined by applying the United Nations operational rate of exchange in effect on the date of payment. Should there be a change in the United Nations operational rate of exchange prior to the full utilization by the UNDP of the payment, the value of the balance of funds still held at that time will be adjusted accordingly. UNDP shall inform the Ministry if unforeseen increases in expenditures or commitments are expected or realized (whether due to inflationary factors, fluctuation in exchange rates or unforeseen contingencies). UNDP and the Ministry will examine the situation following which the Ministry will evaluate if additional financing could be provided. Should such further financing not be available from the Ministry, the assistance to be provided to the Project may be reduced, suspended or terminated by UNDP (as UNDP can't provide pre-financing).
5. The above schedule of payments¹ takes into account the requirement that contributions shall be paid in advance of the implementation of planned activities. It may be amended to be consistent with the progress of project delivery.
6. All financial accounts and statements shall be expressed in United States dollars.
7. UNDP may agree to accept Contributions in a currency other than United States dollars provided such currency is fully convertible or readily usable by UNDP and subject to the provisions of paragraph 6 above. Any change in the currency of the Contribution shall be made only in agreement with UNDP.
9. Any interest revenue attributable to the contribution shall be credited to the UNDP Account and shall be utilized in accordance with established UNDP procedures.

Article II

1. In accordance with the decisions and directives of UNDP's Executive Board reflected in its Policy on Cost Recovery from Other Resources, the Contribution shall be subject to cost recovery for indirect costs incurred by UNDP headquarters and country office structures in providing General Management Support (GMS) services. To cover these GMS costs, the contribution shall be charged a fee equal to 3%. Furthermore, as long as they are unequivocally linked to the specific project(s), all direct costs of implementation, including the costs of implementing partner, will be identified in the project budget against a relevant budget line and borne by the project accordingly.

¹ It is recommended that country offices negotiate the number of installments to ensure at least six months' anticipated disbursements are funded with each installment. This will make processing of contributions and reporting more efficient for the country offices.

2. The aggregate of the amounts budgeted for the project, together with the estimated costs of reimbursement of related support services, shall not exceed the total resources available to the project under this Agreement as well as funds which may be available to the project for project costs and for support costs under other sources of financing.

Article III

1. The contribution shall be administered by the UNDP in accordance with UNDP regulations, rules, policies and procedures, applying its normal procedures for the execution of its projects.
2. Project management and expenditures shall be governed by the regulations, rules, policies and procedures of UNDP and, where applicable, the regulations, rules, policies and procedures of the Implementing Partner.

Article IV

1. The implementation of the responsibilities of the UNDP and of the Implementing Partner pursuant to this Agreement and the relevant project document shall be dependent on receipt by the UNDP of the contribution in accordance with the schedule of payments set out in Article I, paragraph 2, above. UNDP shall not start implementation of the activities prior to receiving the Contribution or the first tranche of the Contribution (whichever is applicable).
2. If unforeseen increases in expenditures or commitments are expected or realized (whether due to inflationary factors, fluctuation in exchange rates or unforeseen contingencies) UNDP shall submit to the Ministry on a timely basis a supplementary estimate showing the further financing that will be necessary. The Ministry shall use its best endeavors to make available to UNDP the additional funds required.
3. If the Contribution referred to in Article I, paragraph 2, above, are not received in accordance with the payment schedule, or if the additional financing required in accordance with paragraph 2, above, is not forthcoming from the Ministry or other sources, the assistance to be provided to the Project under this Agreement may be reduced, suspended or terminated by UNDP.

Article V

Ownership of equipment, supplies and other property financed from the contribution shall vest in UNDP. Matters relating to the transfer of ownership by UNDP shall be determined in accordance with the relevant policies and procedures of UNDP.

Article VI

The contribution shall be subject exclusively to the internal and external auditing procedures provided for in the financial regulations, rules, policies and procedures of UNDP.

Article VII

UNDP shall provide the Ministry on request with financial and other reports prepared in accordance with UNDP reporting procedures.

Article VIII

1. UNDP shall notify the Ministry when all activities relating to the Programme have been completed in accordance with the Prodoc.
2. Notwithstanding the completion of all activities relating to the Programme, UNDP shall continue to hold unutilized funds from the Contribution until all commitments and liabilities incurred in implementation of the activities finance by the contribution have been satisfied and these activities brought to an orderly conclusion.
3. If the unutilized funds prove insufficient to meet such commitments and liabilities, UNDP shall notify the Ministry and consult with the Ministry on the manner in which such commitments and liabilities may be satisfied.
4. In cases where the Project is completed in accordance with the project document any funds below 5,000 USD (five thousand US Dollars) that remain unexpended after all commitments and liabilities have been satisfied shall be automatically reallocated by UNDP. Any funds above 5,000 USD (five thousand US Dollars) that remain unexpended after all commitments and liabilities have been satisfied shall be reallocated by UNDP after consultation with the Ministry.

Article IX

1. After consultations have taken place between the two Parties to this Agreement and provided that the funds from the Contribution already received are, together with other funds available to the Project, sufficient to meet all commitments and liabilities incurred in the implementation of the Project, this Agreement may be terminated by UNDP or by the Ministry. The Agreement shall cease to be in force thirty days after either of the Parties may have given notice in writing to the other Party of its decision to terminate the Agreement.

2. If the unutilized contribution-payments, together with other funds available to the Project, are insufficient to meet such commitments and liabilities, UNDP shall notify the Ministry and consult with the Ministry on the manner in which such commitments and liabilities may be satisfied.
3. Notwithstanding termination of this Agreement, UNDP shall continue to hold unutilized funds until all commitments and liabilities incurred in implementation of the activities financed by the contribution have been satisfied and these activities brought to an orderly conclusion.
4. In cases where this agreement is terminated before Project completion any funds below 5,000 USD (five thousand US Dollars) that remain unexpended after all commitments and liabilities have been satisfied shall be automatically reallocated by UNDP. Any funds above 5,000 USD (five thousand US Dollars) that remain unexpended after all commitments and liabilities have been satisfied shall be reallocated by UNDP after consultation with the Ministry.

Article X

Any notice or correspondence between UNDP and the Ministry will be addressed as follows:

- (a) To the Ministry: Predrag Bošković, Minister of Defence

Address: Jovana Tomaševića 29, 81000 Podgorica

- (b) Upon receipt of funds, UNDP shall send an electronic receipt to the Ministry email address provided below as confirmation that the remitted funds have been received by UNDP

Ministry email address: kabinet@mod.gov.m

Attention: Predrag Bošković, Minister of Defence

- (c) To UNDP: Fiona McCluney, UNDP Resident Representative

Address: United Nations Development Programme
UN Eco House, Stanka Dragojevića bb, 81 000 Podgorica

Article XI

This Agreement shall enter into force upon the signature of this Agreement by parties hereto, on the date of the last signature.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed the present Agreement in English language in two copies.

For the Ministry:

For the United Nations Development Programme

Name: Predrag Bošković
Title: Minister of Defence
Date:
Place: Podgorica

Name: Fiona McCluney
Title: UNDP Resident Representative
Date:
Place: Podgorica